

Zpravodaj obce

IX. ročník, duben 2023

Čtvrtletník

Registrováno u Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem: MK ČR E 21 992

KOŽUŠANY - TÁŽALY

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

v lednu letošního roku začala v naší obci dlouho očekávaná výstavba vodovodu. V první fázi proběhla výstavba přivaděče od zemědělského střediska směrem do obce. Následovala výstavba řadu v lokalitě za zámkem v Kožušanech a na Trávníku. Dále se bude pokračovat výkopovou technikou v dalších částech obce. Pouze v ulici od školy k obchodu Hruška a dále kolem hlavní cesty bude řad pokládán bezvýkopovou technikou. Nyní, koncem března, byla započata výstavba i v Tážalech.

Po vybudování hlavního řadu a odboček v celé obci proběhnou tlakové zkoušky a následně se budou realizovat domovní přípojky. Vodovodní řad až po vodoměr včetně je součástí dotačního titulu, tudíž občané si budou hradit pouze tu část připojení, která povede od vodoměru do domu. Umístění vodoměrů bude vždy ještě konzultováno s majiteli nemovitostí.

Děkujeme Vám všem za ohleduplnost, trpělivost a pochopení při omezeních souvisejících s výstavbou vodovodu.

Zároveň Vám přeji krásné jaro a požehnané Velikonoce!

Petr Mazal, starosta obce

HOSPODAŘENÍ OBCE KOŽUŠANY – TÁŽALY ZA ROK 2022

V oblasti plnění rozpočtu pro rok 2022 byl výsledek následující:

Příjmy byly rozpočtovány v částce **14.700.000, Kč**. Skutečnost k 31. 12. 2022 byla **23.094.607,03 Kč**.

Výdaje činily v loňském roce celkově **21.993.528,10 Kč** + splátka úvěru ve výši **1.961.805,94 Kč**, tedy celkem i se splátkou úvěru dosahovaly výdaje **23.955.334,04 Kč**.

V konečném součtu byly výdaje vyšší než příjmy o **860.727,01 Kč**

Tyto prostředky byly vykryty z úspor obce z minulých let. Na konci roku, tedy k 31. 12. 2022, měla obec na svém účtu naspořeno celkem **21.270.394,80 Kč**.

Obec průběžně splácí úvěr poskytnutý na výstavbu splaškové kanalizace. K 31. 12. 2022 činila částka **nesplaceného úvěru** celkem **4.780.081,23 Kč** z původní celkové částky úvěru 18 mil. Kč.

Podrobněji k výdajům obce v roce 2022

V roce 2022 činily provozní výdaje celkem **11.834.175,51 Kč**. Dalších celkem **10.159.352,59 Kč** bylo vynaloženo na investice.

Jednalo se zejména o tyto **investiční výdaje roku 2022**:

- Výstavba **cyklostezky** do Nemilan ...5.984.377,30 Kč (částka dotace na cyklostezku byla 4.413.999,- Kč);
- Výběrové řízení na **vodovod** a podání žádosti o dotaci na vodovod + další administrace... 65.340,- + 170.641,54 (neinvestiční výdaje na vodovod);
- **Vložkování dešťové kanalizace** v lokalitě za zámkem v Kožušanech....521.050,20 Kč;
- Výstavba **splaškové kanalizace** směrem na Kocandu...1.428.330,65 Kč;
- Návrh **fotovoltaické elektrárny** na ČOV...32.670,- Kč;
- Zpracování žádosti o dotaci a další administrace na **záchytné nádrže** na dešťovou vodu u tělocvičny v Kožušanech...54.200,- Kč;
- Projektová dokumentace a stavební povolení na **novou učebnu ZŠ**...280.720,- Kč;
- Rekonstrukce dvora u Kulturního domu – **fasáda a terasa** (zhotoveno pracovníky obce)...120.960,14 Kč;
- Pořízení **nové sekačky**...519.132,35 Kč;
- **Koupě pozemku** parc. č. 38/9 v k. ú. Tážaly...9.120,- Kč;
- **Koupě pozemku** parc. č. 295/6 v k. ú. Kožušany...990.000,- Kč;
- Zaměření pro **stanoviště podzemních kontejnerů**...7.000,- Kč;
- Nové vybavení zasedací místnosti obecního úřadu – **stoly**...131.587,50 Kč + **židle, skříně** 168.674,- Kč (neinvestiční výdaje);
- Dostavění **garáže pro hasičskou cisternu** v areálu za tratí (zhotoveno pracovníky obce)...14.864,45 Kč;

Další významné neinvestiční (provozní) výdaje roku 2022:

- Zpracování „**Místní energetické koncepce pro obec Kožušany-Tážaly**“ ...438.625,- Kč (částka přijaté dotace 386.955,- Kč);
- **Přeložka kabelů** (neinvestiční náklady na cyklostezku) ... 245.895,50 Kč;
- **Příspěvek na dopravní obslužnost**...139.633,- Kč;
- **Oprava dešťové kanalizace – Záhumenky**...256.688,52
- **Monitoring a čištění dešťové kanalizace v Kožušanech**...525.054,75 Kč;
- **Oprava poklopů splaškové kanalizace v Tážalech**...148.728,36 Kč;
- Výdaje za **elektrickou energii**...841.836,70 Kč;
- Výdaje za **plyn**...114.590,72 Kč;
- Dále nejrůznější výdaje na údržbu obecního majetku jako např. postavení kůlny na dřevo v areálu za tratí, dokončení úpravy schodiště před tělocvičnou, nákup 4 kusů nůžkových stanů, vybavení pro hasiče apod.

V roce 2022 se podařilo obci získat bezúplatným převodem, tedy zdarma, **požární automobil CAS 24 IVECO Magirus**, rok výroby 2004, v pořizovací ceně 8.532.948,20 Kč. Bezúplatným převodem získala obec pro činnost místní jednotky hasičů také **6 kusů radiostanic** v celkové hodnotě 340.480,27 Kč.

ROZPOČET OBCE KOŽUŠANY – TÁŽALY ZA ROK 2023

Rozpočet na rok 2023 je sestaven ve výši **87.000.000,- Kč**. V **příjmech** počítáme s částkou **65.000.000,- Kč**. Plánované výdaje jsou rozpočtovány v celkové výši schváleného rozpočtu a budou dofinancovány částkou **6.750.000,- Kč** z úspor obce a také schváleným úvěrem na vodovod ve výši **19.250.000,- Kč**. Zbylé úspory obce ve výši cca 14,5 mil. Kč nejsou do rozpočtu zapojeny. V letošním roce tvoří podstatnou část rozpočtu příjmy a výdaje na výstavbu vodovodu v naší obci, která právě probíhá a přibližně za rok bude dokončena. V příjmech je to zejména **příznaná dotace na vodovod** ve výši necelých **45 mil. Kč**. Současně je v příjmech zahrnuta **dotace na záchytné nádrže** na dešťovou vodu u tělocvičny v Kožušanech, která činí cca **1,8 mil. Kč**. Tato investice bude v letošním roce realizována. Ve výdajích je podstatnou položkou částka **65 mil. na vodovod**. Další plánované investiční akce budou započaty až po přiznání dotačních titulů.

Kompletní podobu schváleného rozpočtu naleznete na stránkách obce v sekci úřední deska nebo se můžete osobně informovat na obecním úřadě.

Jitka Kratochvílová, účetní

SDÍLENÝ SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

V lednu letošního roku byl na území MAS Hanácké Království zahájen projekt „Podpora sociální práce a posilování rodinných vazeb – MAS“, který je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus a státního rozpočtu ČR.

Jednou z aktivit celého projektu je sdílený sociální pracovník, který působí na celém území MAS Hanácké Království.

Cílem této aktivity je fungující sociální práce na venkově a občané, kteří vědí, že se mají na koho obrátit a že na jejich území je fungující základní sociální poradenství poskytované sociálním pracovníkem. Občané mají teď k dispozici někoho, kdo jim pomůže v okamžiku, kdy se nacházejí nebo náhle ocitnou v nepříznivé životní situaci. Sociální pracovník pracuje se všemi klienty zcela zdarma, individuálně a dodržuje mlčenlivost.

Pro spoustu z nás je těžké říct si o pomoc nebo máme pocit, že si nemáme říct komu. V tíživé sociální situaci se může ocitnout kdokoli

a kdykoli. Je dobré vědět, že je tu někdo, kdo nám může pomoci, neodsoudí nás a neotočí se k nám zády. Se sdíleným sociálním pracovníkem se můžete setkat v kanceláři sociálního pracovníka nebo se domluvit na návštěvě ve vašem přirozeném prostředí či místě, kde se cítíte bezpečně. Sociální pracovník je tu jako poradce v sociální oblasti, v bytové politice, pomáhá při zprostředkování kontaktů s dalšími zdroji pomoci (sociální služby, odborníci), při navázání spolupráce s dalšími institucemi (OSSZ, ÚP), funguje jako podpora klienta při hospodaření s financemi a pomůže v případech ohrožení dluhy či exekucí.

Sociální pracovník pracuje a pomáhá v terénu na celém území MAS Hanácké Království a je vhodné domluvit si s ním osobní návštěvu telefonicky, případně emailem.

Sdílený sociální pracovník: Tereza Říhová, DiS.

Tel: 776 878 685 Email: rihova@hanacke-kralovstvi.cz

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA OBSAZENÍ MÍSTA KRONIKÁŘE OBCE

Obec Kožušany – Tážaly vypisuje výběrové řízení na obsazení místa kronikáře obce. Vyžaduje se dosažení věku minimálně 18 let, trvalé bydliště v obci Kožušany – Tážaly, schopnost formulovat text, pracovat s PC a mít zájem o dění v obci.

Kronika obce je dnes již vedená v elektronické podobě s následným tiskem číslovaných listů po uzavření každého kalendářního roku. Do kroniky se zaznamenávají zprávy o důležitých a pamětihodných událostech v obci pro informaci i poučení budoucím generacím. Podklady pro zápisy poskytuje obec nebo si je může kronikář zajistit sám. Zápis do kroniky se podle zákona provádí nejméně jedenkrát za kalendářní rok, o zápisu rozhoduje obec. Jde o placenou funkci, která je pro obec velmi významná. Zájemce o tuto práci bude odborně proškolen a poté slavnostně uveden do své funkce.

Zájemci se mohou hlásit do 31.5.2023 u paní Jitky Kratochvílové, DiS. na obecním úřadě Kožušany – Tážaly, telefon: +420 585 961171, +420 725 131 035, +420 585 961 308, e-mail: ou@kozusanytazaly.cz

Zákaz průjezdu cyklostezkou

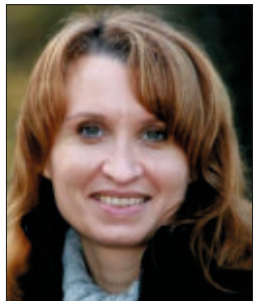
Magistrát města Olomouce, stavební odbor vydal vyhlášku stanovující přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích konkrétně na veřejně přístupné účelové komunikaci (dále jen "VPUK") v k. u. Nemilany a Kožušany a s tím související užití dopravních značek, signálů a zařízení. Jinými slovy to znamená, že průjezd cyklostezkou z Kožušan do Nemilan a obráceně bude oficiálně zakázán z důvodu bezpečnosti při opravě mostu na dálnici D35. **Doba trvání 22.03.2023 – 10.09.2023.**

Poplatky 2023 Kožušany – Tážaly

Poplatek za psa pro rok 2023 činí **200,- Kč**, majitelé starší 65 let platí 100,- Kč za psa. Platbu můžete provést hotově na obecním úřadě nebo bezhotovostně na číslo účtu: 103175479/0300. Do poznámky prosím uvést jméno a příjmení, jako variabilní symbol uveďte číslo popisné. **Splatnost poplatku je 30. 6. 2023.**

CO JE NOVÉHO V DOPRAVNÍ SITUACI OBCE

Dne 20.10.2021 bylo Magistrátem města Olomouc vydáno formou veřejné vyhlášky opatření obecné povahy o stanovení přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, na jehož základě došlo k prodloužení umístění dopravních značek zákaz vjezdu vozidel nad 12 tun. Toto opatření bylo vydáno na dobu do 31.12.2022.

Dopisem ze dne 12.9.2022 se starostové obcí Kožušany-Tážaly, Charvát, Blatec a města Tovačov obrátili na Krajský úřad Olomouckého kraje se žádostí, aby tento úřad, jako v předchozích dvou letech, podal žádost a došlo k vydání opatření obecné povahy. Umístění zákazových značek ulevilo od těžké nákladní dopravy občanům na trase Kožušany – Tážaly až po Tovačov, byť samozřejmě mnoho řidičů tyto značky nerespektovalo, pokud na silnici zrovna nehlídkovala Policie ČR a nevymáhala dodržení zákazu vjezdu pod sankcí pokut. A v mnohém respektování napomohla i Celní správa, která během podzimu provedla několik bezpečnostně-dopravních akcí i ve výše uvedených obcích. Na základě žádosti starostů zasláné také paní RNDr. Jitce Seitlové, se Komise pro dopravu vyjádřila k žádosti takto:

Výtah ze zápisu z Komise pro dopravu ze dne 27.9.2022:

Předsedkyně komise informovala členy komise o dopisu paní Sigmundové, která se obrátila na komisi s tím, že žádá Olomoucký kraj, aby opět podal Magistrátu města Přerova a Magistrátu města Olomouce písemnou žádost, která včas zajistí prodloužení trvání opatření obecné povahy alespoň na jeden rok, nejlépe na dobu neurčitou a týká se silnice II/435 v úseku od Tovačova přes obce Charvát a Kožušany-Tážaly. Jde o omezení dopravy v dotčených obcích, jejíž občané si stěžují na hluk a otřesy v domech způsobené nadměrnou dopravou. Předsedkyně dále sdělila, že žádosti musí zaslat samotné obce a ne Olomoucký kraj. Předsedkyně komise shrnula žádost paní Sigmundové ve smyslu, že byla na komisi projednána, komise doporučuje obcím, aby si podaly žádosti a ujistila se, že ze strany Olomouckého kraje nebude vydáno negativní stanovisko. Žádost o vydání opatření obecné povahy si však podají obce tentokrát již samy.

Krajský úřad Olomouckého kraje sdělil, že žádost podávat o obnovu umístění zákazových značek nebude, protože tak v minulých letech činil jen kvůli opravě pozemní komunikace v Přerově, kdy vozidla neměla mnoho možností, jak se dostat do Přerova mimo naši obec. Následně jsme zaznamenali v listopadu snahu Města Přerov o vyloučení průjezdu tranzitní dopravy po nově zrekonstruované silnici I. třídy tzv. průpichu. Nicméně ani po otevření této komunikace jsme v obci nezaznamenali snížení hustoty těžké nákladní dopravy. Během instalovaného měření v naší obci v listopadu roku 2022 byl zaznamenán průjezd 150.000 vozidel za měsíc a 70% z nich překročilo maximální povolenou rychlost. Počty vozidel se tedy vůbec nesnížily, spíše mají rostoucí tendenci.

S Magistrátem města Olomouce jsem jednala a bylo přislíbeno, že budou nakloněni prodloužení umístění zákazových značek. Nicméně je nutno znovu obstarat všechna potřebná stanoviska a vyjádření (Policie ČR, Správa silnic Olomouckého kraje, Olomoucký kraj). Starostové naší obce, Charvát a Města Tovačova zde opět spojili své síly a dohodli se na

participaci na nákladech za obstarání těchto souhlasů a stanovisek.

V měsíci lednu 2023 bylo v naší obci realizováno jednání s Magistrátem města Olomouce o možnosti instalace úsekového měření v obci. Byli jsme seznámeni s tím, že dosud na magistrátu není zavedeno automatické vyřizování přestupkové agendy vztahující se k zasílání výzev k úhradě pokut za překročení rychlosti. Současný správní aparát není schopen administrativně obstarat vyřizování přestupků spáchaných v naší obci a byli jsme odkázáni na možnou spolupráci s městy Přerov a Prostějov. Předběžně jsem se zástupci těchto měst jednala a bylo mi naznačeno, že mají tolik agendy z jejich měst a okolních obcí, že patrně nebude možné naši žádosti vyhovět. Výše uvedené platí i za stavu, kdy výnos z pokut připadá té obci s rozšířenou působností, a nikoli obci, kde ke spáchání přestupku došlo. Nikdo nechce navyšovat stav zaměstnanců za účelem vyřízení pokut ve správním řízení, byť by se na jejich mzdu vynaložily i výnosy z pokut. Pokud zde neuspějeme, bude nutno počkat na rok 2024, kdy bychom mohli být již zahrnuti do administrace přestupků v rámci úsekového měření na Magistrátu města Olomouce.

Dne 18.11.2022 zahájil Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství zjišťovací řízení o záměru „Zóna ekonomického rozvoje Kojetín“. Oznamovatelem záměru byla společnost Accolade CZ 43 s.r.o. Naše obec podala své vyjádření k výše uvedenému záměru. Záměr se týkal výstavby haly v Kojetíně, která měla mít zastavěnou plochu 36 273 m² s maximální výškou do 27 m. Hala je určena pro lehkou výrobu, případně skladování. Vyjádření k záměru poslalo několik dalších obcí, které se v této věci angažovaly. Výsledkem připomínek bylo, že velmi rychle byl vzat záměr zpět k dopracování. Musíme tedy znovu věc sledovat, abychom včas nové vyjádření mohli poslat. Z hlediska legislativy se situace má tak, že sousedící obce nejsou povinné obesílat s takovým záměrem, musí si samy sledovat okolní úřední desky a hlídat termíny, dokdy se k čemu mohou vyjádřit, pokud se jich věc týká. A zde nebylo skoro vůbec uvedeno, kudy bude vedená doprava do skladové haly a po jakých pozemních komunikacích bude zboží dováženo. A to je z hlediska naší obce dost podstatné vědět.

V lednu 2023 jsem žádala Ministerstvo dopravy, aby se již ustavila pracovní skupina za účelem přípravy smluvní dokumentace pro výběr nového dodavatele mytného systému. Ministerstvo dopravy sdělilo, že se tak stane a jejími členy budou profesní sdružení měst a obcí, jakož i odborníci. V této souvislosti bude větší šance docílit změn v legislativě, která se může dotýkat i průjezdu tranzitní dopravy v naší obci.

Dále si dovoluji informovat, že jsem byla přizvaná ke spolupráci se Sdružením místních samospráv ČR, kde jsem od letošního roku stálým hostem pracovní skupiny pro dopravu. Jednání probíhají v Praze jednou za čtvrt roku, komunikace členů však probíhá kontinuálně e-mailem. Nyní se připravují připomínky k novelizaci zákona o obcích, jakož i dalších právních předpisů. Toto sdružení je povinným připomínkovým místem v rámci tvorby legislativy u nás, takže je příležitost ovlivnit připomínkami, jak budou vypadat budoucí právní předpisy v oblasti, které se dotýkají obcí.

Velmi ráda bych Vás ujistila o tom, že činíme v rámci nového zastupitelstva vše, co je v našich silách, aby se obci ulevilo od nadměrné dopravy. Nicméně narážíme na legislativní bariéry a limity personální nebo finanční (nejdou peníze na vybudování obchvatů měst a obcí, nebo na opravu silnic).

Mgr. Michaela Sigmundová, Ph.D.

Čuhácký kútek

Dúfám, že ste vekročile pravú nohú do novyho roko. Protože na Boží narození o bleši převaleni, na Tři krále o krok dále, sme slýchávale od naší stařenke.

Obečině pře silvestrovský zábavě se chlapi jož dopředo snažele děvčatům omeť hobe, abe prý bele po celý rok pěkný a vzápětí jim to děvčata oplácele. To znamenalo, že vánoční radost z narození eště nepřestala. Dřiv sme si tý vánoční nálade ožele vic, protože ai na tý Haný bývalo dostatek sniho.

Dnes vám tak povidať jak ledi bývale a spávale, tak to be se vám istě nelíbilo. Chlapi pacholci, keři bele v hospodářství na práco, věčinú spávale v maštale na seně překreti nejakú dekú nebo kabátem, protože v maštale belo teplo nadýchany konima. V zimě moc práce v hospodářství nebelo. Děvčata kromě 3x dojeni krav se věnovale zašívání a látání oblečení a pytlu.

Kromě teho se věčinú přepravovale na zabijačko. Nesmělo se zapomněť na strýca a tetičko pozvať na šperke. Řezník si rovnal svy nabrúšeny nože, voda vřela, v kocheni je citiť závan smažený cibolke – jož to vepuklo. Žensky přepraveny prať střeva na itrnice a jeleta, ostatní krájijú sádlo na škvaření a proti bolení žalúdko je přepravená šlihočička na zahřiti.

Protože dřiv nebývale žádný mraznička a belo nutny nejak ochovať serovy maso, roznášelo se v dědině po rodinách příbuzných. Protože pře další zabijačce strýci a tetičke šperke oplácele.

Zemni měsíce bele zabijačkovy. Dnes je málo baráku, kde narazite na zabijačkovy orgie. Možete to viděť pře nejakých obecních oslavách, kdy se doveze rozbúrany prase a na místě se dokončojú itrnice, jeleta apod. Dnes je možnosť a mladi si rádi přeplatijú a nákup surovin si objednajú v prodejně.

Nadcházejú Hromnice a podle stařenke se Fabiánský zeme bále hlavně cegáni.

Nad zasněženým polem poletojú vráne a kavoni a ze dvora se vehánijú nenechavi vrabci, keři se krmijú se slípkama. Bohužel ai tyto čeledi je jož málo.

Nejaký týdeň po šperkách se začne kúřeť z udirne. Bodú ozeny klobáse, podbradek a nám jož se zbihajú slene. Zkrátka – leden a únor je zabijačkový.

Dlúhy zemni večere sú dobry pro čtení, hrani a zpívání. Děvčata šejú, pletú, drhnú peři. Únor jož má na kahánko – nedočkavě čekáme na svátek Jozífká, kdy to jož voni jarem. Jak se rozjaří, tak jož kluci před stavením začínale hrát kuličke. Šprtale ich do vedlúbenyho dúlko před barákem. Dnes má mládež úplně iny krácení volnyho času.

V tú dobu začínajú vestrkovať hlave žloty pampeliške, z kerých si děvčata pletle věneček na ozdobo hlave. Zkrátka jaro je tu a hospodáře, te vetahoje se podivať, jak tú zemo přečkalo pole a ešle nýni možny jož zajeť do pola a rozdělať osychající zem

Na Smrtnú nedělo děvčata obcházele tetičke a po dědině belo slešeť: "Máj, máj, jedlička, do košíčka vajička.", kery taky dostale. V dohledo je Zelený štvrtok. Obecní zvon z kaple otichá, říká se, že zvone odletěle do Říma. A převážně chlapi procházijú dědinú s brkačama a místo zvonů oznamojú ranní, polední a večerní klekáni. Tento zvek se održoje dlúhú dobo. Je tu Velký pátek, kdy býval přísný pust a ledi chodile navštěvovať Boží hrob.

Bílá sobota přenáši spolem s průvodem vzkříšení. Děvčata a maminke vařijú a barvijú vajička a kluci s tatarama jich veplácijú. Barveny vajička, symbol plodnosti a velekonocní nálade, za to dostávajú. Skřivánci se jož vesele ozývájú, v cihelně se začínajú zelenat strome. Staříci a stařenke se z teho tepla radojú. Protože každá stará babička je veseljší z jara.

Tož ať nás provázijú teple a slonečny dně.

Marie Aclerová

Sběr starého železa

V sobotu 29. dubna 2023 provedou členové ZO ČSCH sběr kovového šrotu. Začátek akce je stanoven na 8 hodin ráno v Tážalech u Kulturního domu. Nákladní sběrný vůz pojedje dům od domu a po projetí Tážal bude v akci pokračováno v Kožušanech.

Prosíme občany, aby ve výše uvedenou dobu měli starý kovový odpad připravený – „sběrači“ si ho z vašeho domu sami vynesou na náves do kontejneru.

Sapér (z franc. Sapeur tj. podkopávát; též zákopník či průkopník) je starší označení pro ženistu, příslušníka ženijního vojska, který připravuje cesty a odstraňuje překážky, buduje zákopy a opevnění. V dnešní době

bychom místo názvu sapér použili označení vojenský inženýr, technik a ženista.

Dne 10. 3. 1878 se narodil v obci Čertoryje Josef Vodička. Jeho rodiči byli Josef Vodička, domkař z Čertoryjí a Juliana Žáčková, dcera chalupníka z Drahlova. Josef Vodička se ve Vídni vyučil bednářem a pak vandroval po Rakousku-Uhersku a opravoval pivovarské sudy. Oženil se s Annou Sokolovou ze Sloupniček u Litomyšle, s níž se seznámil na inzerát. V roce 1911 se jim narodil syn Břetislav a o rok později se narodila dcera Jitka. Vojenskou službu vykonal u 16. zeměbranceckého pěšího pluku v Krakově.

Po vypuknutí 1. světové války narukoval na ruskou frontu, kde dne 20.8.1914 u obce Opatów padl do ruského zajetí. Zastával názor, že „pro císaře pána ani ránu z pušky“. Tady se patrně seznámil s Jaroslavem Haškem. Spolu pak byli umístěni v zajateckém táboře Tockoje. Poté byli dne 29.6.1916 zařazeni do legií, kde sloužili v 1. střeleckém pluku Mistra Jana Husa. Josef Vodička byl následně převelený ke 3. střeleckému pluku Jana Žižky z Trocnova. Zde se seznámil s tehdejšími četařem Ludvíkem Svobodou, pozdějším prezidentem. Stali se přáteli a Josef Vodička jej v Praze často navštěvoval až do své smrti. Josef Vodička prožil účast v československých legiích na transsibiřské magistrále s hodností vojína. Po lodním transportu přistál se svými druhy v Terstu a odtud se dostal vlakem na Moravu. Zproštěn legionářské služby byl dne 29.1.1921. Je veden v seznamu českých legionářů.

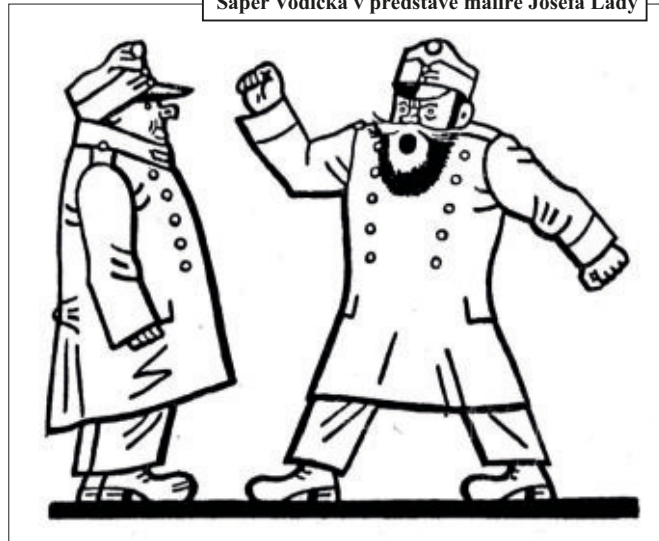
Po demobilizaci se rodina Vodičkových přestěhovala do Podkarpatské Rusi, kde získala pozemek. Po vzniku protektorátu Čechy a Morava se však na naléhání syna vrátili zpátky nejprve do Čech pod Kosiřem a poté do Újezdu u Uničova.

Vodičkovo jméno se vyskytuje ve druhém dílu Haškova Švejka, a to ve 3. kapitole celkem 39krát a 4. kapitole 40krát. Zde je slavná Švejkova věta „Některej Maďar taky za to nemůže, že je Maďar.“ Tato věta je uváděná v různých diskusích a politických komentářích s tím, že každý je vinen svou národností.

Vnučka Josefa Sapéra stále bydlí se svojí rodinou ve stejném domě jako dědeček. V obci Újezd je vystavěná naučná stezka, jejíž součástí je i osoba Josefa Vodičky. Byl to bohém, jenž skládal písničky, básničky a miloval otužování, k němuž vedl i svoje vnoučata. Od jara do podzimu se rád koupal v nedalekém potoce a bos se klouzal po ledě. Byl veselý povahy a měl smysl pro humor, rád cestoval, což se v rodině Vodičkových opravdu všechno dědí. Byl prý dokonce léčítelem, který dokázal zbavovat lidi nemocí na dálku. Když mu bylo 70 let, tak s dětmi soutěžil, kdo rychleji vyleze na strom. Nezapomenutelná osobnost, která nezkazila žádnou legraci. Josef Vodička zemřel dne 27.4.1961 a je pochován na místním hřbitově v legionářské uniformě tak, jak si přál.

Když se Švejk s Vodičkou loučil, poněvadž každého odváděli k jejich části, řekl Švejk: „Až bude po té vojně, tak mě přijď navštívit. Najdeš mě každé večer od šesti hodin ‚U kalicha‘ na Bojišti.“ „To se ví, že tam přijdu,“ odpověděl Vodička, „bude tam nějaká sranda?“ „Každé den se tam něco strhne,“ sliboval Švejk, „a kdyby to bylo moc tichý, tak už to nějak zařídíme.“

Sapér Vodička v představě malíře Josefa Lady

Vzhledem k tomu, že letos uplynulo sté výročí úmrtí Jaroslava Haška, plánovali letos na jaře potomci Jaroslava Haška s potomky rodiny Josefa Vodičky společné setkání v hospodě U kalicha v ulici Na Bojišti v Praze, a to na památku Jaroslava Haška a Josefa Vodičky. Příbuzní Josefa Vodičky nežijí dnes jen v Újezdu, ale bydlí stále i v Charváttech, Drahlově, Tážalech (můj manžel Vítek), Kožušanech nebo v Blatci v rámci rodové linie založené Kristiánem Vodičkou z Charvát, jenž byl synovcem sapéra Vodičky.

Mgr. Michaela Sigmundová, Ph.D.

Literární zdroje:

https://www.svejkmuseum.cz/new/roman/r_rejstrik.htm

https://cs.wikipedia.org/wiki/Sap%C3%A9r_Vodi%C4%8Dka

<http://legie100.com/krev-legionare/38963/>

foto: archiv Jarmily Zapletalové

obrázek: Jaroslav Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka

ZPRÁVY Z FOTBALOVÉHO ĎOLÍČKU NEJEN PŘÍPRAVEK

Po zimní přestávce, kdy jsme se s našimi nejmenšími fotbalisty a fotbalistkami pohybovali převážně v halovém prostředí, nás konečně přivítalo jaro jak se patří a my zahájili pravidelné tréninky venku napříč všemi tréninkovými skupinami. I přes zimu jsme však nezaháleli a dojížděli na přátelská utkání a turnaje pořádané v nejbližším okolí, ať už venku či v hale.

Trenéři nejmladší přípravy (BML 14) byli aktivnější a tak se jim přes zimní přestávku podařilo hrát na turnaji pořádaném olomouckou Sigmou, kde sice skončili poslední, nicméně hrál se jiný systém hry (5+1, větší hřiště), na který naši hráči ještě nejsou zvyklí. I tak to byla platná zkušenost. Chuť si ale určitě spravili na nedávném turnaji na Nových Sadech, kde skončili na krásném prvním místě.

Starší příprava (BST 13) důstojně reprezentovala kožušanský „benjamínský“ fotbal na turnaji v Olšanech u Prostějova, kde obsadili páté místo z osmi. Dále pak zahráli několik přátelských utkání s přípravkou Hněvotína.

Trenéři nejstarší přípravy (BST 12) zařazovali do tréninkových jednotek i jiné kolektivní sporty jako florbal či házenou zlepšující herní komunikaci a prostorovou orientaci dětí. Ze všech přípravek trénovali přes zimní období venku nejdéle. Jarní přípravu si také již zpestřili přátelákem s týmem Nových Sadů.

Trenéři našich dětí se také zúčastnili doškolení v rámci trenérské licence na půdě Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. Doškolení pořádal Olomoucký krajský fotbalový svaz a náplní bylo nejen zopakování a prohloubení teoretických znalostí a praktických zkušeností nabytých v minulosti, ale také diskuse týkající se posledních trendů v oblasti tréninku mládeže, kondičních parametrů a soutěží mládeže. Dále také proběhla demonstrace ukázkových tréninkových jednotek. Velice důležitou součástí podobných akcí je i možnost setkávání se trenérů z celého kraje a šance tak sdílet mezi sebou zkušenosti, ať už dobré či špatné, plynoucí z práce s dětmi či s mládeží.

Tréninky „Za tratí“

naše děti obvykle samy titulují a jméno svého, zatím proslulejšího, fotbalového idola mají na dresu často i v několika variantách.

Lion sport I.B. Třída – skupina B (ročník 2022/2023)					
Jaro–2023					
Kolo	Hrací den	Datum	Čas	Domáci	Hosté
16.	So	01.04.	15:30	H. Prostějov	Kožušany
17.	Ne	09.04.	15:30	Kožušany	Doloplazy
18.	So	15.04.	16:00	Smržice	Kožušany
19.	Ne	23.04.	16:00	Kožušany	Hněvotín
20.	Ne	30.04.	16:00	Slatinice	Kožušany
21.	Ne	07.05.	16:00	Kožušany	Šternberk "B"
22.	Ne	14.05.	16:30	Mostkovice	Kožušany
23.	Ne	21.05.	16:30	Kožušany	Hodolany
24.	Ne	28.05.	17:00	Haňovice	Kožušany
25.	Ne	04.06.	17:00	Kožušany	V. Týnec
26.	So	10.06.	17:00	M. Beroun	Kožušany
15.	Ne	18.06.	17:00	Kožušany	Černovír

BST 13 na turnaji v Olšanech

Tréninky „Za tratí“

Pohybové školičky zatím

svou činnost stále soustředí v krytu naší haly, ale i tito nejmenší sportovci se brzy rozletnou do venkovních prostor. Děti dále prohlubují svou obratnost a správné sportovní návyky formou her, závodů a různých opičích drah u těch mladších. Starší si už osvojují komplexnější druhy cvičení doplněné také kolektivními sporty jako házená, vybíjená či fotbal.

Jarní „hemžení“ na kožušanském plácku zahájí jako obvykle naši muži, kteří přezimovali na krásném druhém místě. Koncem dubna se již ale na domácí půdě ukáže i první skupina našich fotbalových příprav. Přijďte proto podpořit nejen muže, ale i budoucího Messiho, Ronaldu, Mbappeho, Haalandu či Pelého, jak se

Za kolektiv trenérů Martin Lenoč

Skupina BST 12-A2J		
Pořadatelství	Den	Termín a čas
TJ Kožušany	NE	30.4. – 9:30
FC Dolany	NE	7.5. – 10:00
SK Náměstí na Hané	NE	14.5. – 9:30
SK Slatinice	NE	21.5. – 9:30

Skupina BST 13-A1J		
Pořadatelství	Den	Termín a čas
Příkazy/Náklo	SO	22.4. – 9:00
TJ Kožušany	NE	7.5. – 9:30
FC Sigma Hodolany	SO	13.5. – 9:30
FK Šternberk „A“	SO	20.5. – 9:30

Skupina BML 14-B2J		
Pořadatelství	Den	Termín a čas
Sokol Mladeč	NE	23.4. – 9:30
FK Slavonín	SO	29.4. – 10:00
FK Hlubočky	SO	6.5. – 9:00
TJ Kožušany	NE	14.5. – 10:00
SK Šumvald	NE	21.5. – 10:00

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ INFORMUJE

Za minulý rok 2022 jednotka ke konci roku evidovala celkem 22 událostí.

V prosinci jsme dvakrát vyprošťovali zapadnutá vozidla, a to 18.12.2022, kdy jsme vyprošťovali osobní automobil u zahrádek v Tážalech a 20.12.2022 pak nákladní automobil uvízlý u obecního úřadu, kde se opřel o dům.

Za letošní rok 2023 zatím evidujeme celkem 3 události. Hned 9. ledna nás zaměstnala uniklá neznámá látka do dešťové kanalizace. Jako jednotka jsme asistovali při otevírání kanalizačních vpustí, stavění menší normé stěny pro filtraci látky s následným odběrem vzorků pro laboratoř. Prosíme, aby lidé využívali sběrného dvoru, kam lze tyto látky odevzdat a nevylévali je do kanalizace.

Další událost na sebe nenechala dlouho čekat a 6.2.2023 naše jednotka zasahovala u požáru hnojiště u Grygova. Na požářiště jsme dováželi vodu z hydrantové sítě Grygov a další členové jednotky během zásahu pomáhali s proléváním a prohrabáním ohnisek požáru.

Dne 7.3. jsme byli požádáni o vytažení kmene stromu v katastru Blatec, a to na Kaluhách. Tam jsme za pomoci cisterny a jejího navijáku vytáhli kmen na břeh rybníka.

I při výstavbě vodovodu v naší obci přikládáme ruku k dílu, kdy do hotových větví vodovodní sítě za pomoci cisterny napouštíme vodovodní řad pro tlakové zkoušky, aby se urychlilo zasypaní výkopů a zachování průjezdnosti v obci. Také se budeme snažit skrápět komunikaci, abychom snížili prašnost v obci, musí nám to ale podmínky stavby umožnit a dovolit.

V letošním roce jsme uspořádali přednášku pro seniory v kulturním domě na téma Příprava na kritické situace. Probrali jsme druhy a použití ručních hasičích přístrojů a jejich vhodné použití v domácnosti. Dalším tématem byla

Přednáška: Příprava na kritické situace

Vyprošťování v Tážalech

Neznámá látka v dešťové kanalizaci

první pomoc, kde si účastníci mohli vyzkoušet resuscitaci. Probrali jsme druhy krvácení a jejich ošetření, popáleniny a spoustu dalších užitečných věcí. Bohužel, čas nám neumožnil probrat vše potřebné a tak bychom se rádi ještě letos sešli a zorganizovali další přednášku.

Nebude to trvat dlouho a začne nám období bodavého hmyzu. Rád bych touto cestou informoval občany, že jako jednotka dokážeme pomoci při odstranění obtížného hmyzu a proto se nebojte obrátit na obecní úřad nebo přímo na naši jednotku dobrovolných hasičů.

Jan Hynek, vedoucí JSDH

Nejblíže akce pořádané sborem dobrovolných hasičů

Datum	Název akce
29.04.2023	Pálení čarodějnic a stavění máje
27.05.2023	Kácení máje a oslavy založení SDH Kožušany-Tážaly
18.06.2023	Soutěž mladých hasičů v požárním útoku (děti)
01.07.2023	Noční soutěž mužů a žen v požárním útoku

Požár hnojiště u Grygova

ŠKOLNÍ ZPRÁVY

Opět se hlásíme s naším Zpravodajem.

Pomyslnou kamerou zavítáme opět mezi naše školáky. Sotva se rozběhl nový kalendářní rok, navštívil naši školu kouzelník. Vtáhl nás svým představením do světa triků, iluzí a zábavy. Třešinkou na dortu byla zvířata králíček a holoubek, kteří jeho představení dovedli k dokonalosti a zasloužili si ten největší aplaus dětí.

Blížil se čas pololetního vysvědčení, pro prvňáčky jejich úplně prvního. Odměnou za jejich snahu byla návštěva kina v Olomouci, kde se promítala filmová pohádka Princ Mamánek.

Následovalo těšení na Masopust, několik týdnů zdobení školy, vyrábění rekvizit. Nacvičování pomůcek a programu se vyplatilo. Tradičním průvodem maškar vyvrcholilo naše snažení. Svým veselým vystoupením jsme pobavili a potěšili naše spoluobčany v obci a připomněli jsme si zvyky a lidové tradice.

Poučení o bezpečném chování jsme se rozprchlí na rodinné aktivity v době jarních prázdnin. Zapojili jsme se do výtvarné soutěže v MŠ Citově. Tématem našich kreseb byla česká pohádka, podle předběžných výsledků máme naše dvě favoritky za mladší kategorii – Linda Tomanová (Vlk a Karkulka) a Eliška Vojtková (Broučci).

Zakoupením drobných předmětů jsme také přispěli na charitativní sbírku SIDUS, pro pomoc nemocným dětem v našich nemocnicích.

Proběhla také zábavná aktivita pro žáky Hravá věda, která pomocí pokusů a chemických reakcí přiblížila dětem svět vědy a bádání. Čeká nás školní maškarní karneval, který se bude konat pro žáky ŠD ve středu 15.3.2023 od 13.00 do 15.00 hodin. V programu bude dětská tombola, taneční soutěže a zábavné hry. Touto cestou děkujeme za sponzorské dary do tomboly od paní Rubačkové a paní Chadrabové.

Jaro nás také vyzývá k lepším fyzickým aktivitám, proto už teď trénujeme na atletický víceboj – hod-skok-běh.

Přejeme všem čtenářům hodně sil a energie, aby vykořili do jarních slunečních dnů pravou nohou.

Mgr. Zdeňka Vašíčková, ředitelka ZŠ

Zápis do 1. ročníku

Na naší škole bude zápis do 1. ročníku školního roku 2023/2024 probíhat dne 11. dubna 2023 od 13.00 do 17.00 hodin.

Více na stránkách školy <http://www.skolakozusany.cz/>

Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Na jaře, na jaře, čáp jede v kočáře....

Nemusíme tu ani psát, jak se všichni těšíme na jarní počasí, kdy se po zimě trochu ohřejeme. Morana, kterou jsme s dětmi vyrobili, nám odpula po Moravě a my se můžeme těšit na první jarní paprsky. S dětmi v okolí školky poznáváme první rašící jarní kytičky, pučící jehnědy i práce zemědělců na poli.

Ale ani v zimě jsme se ve školce nenudili. Některé děti absolvovaly lyžařský výcvik a společně jsme si ve školce zařadili

na Maškarním rejji a pochutnali si na dobrotách, které nám s láskou připravili rodiče.

A co nás na jaře čeká? Návštěva předškoláků v naší ZŠ a různá divadelní představení. Také jsme se zapojili do projektu Uklidme Česko a největší akcí jara pro nás bude Pálení čarodějnic, kdy na závěr akce šikovní předškoláci přespí přes noc ve školce.

Přejeme všem krásné a prosluněné dny, Váš kolektiv MŠ

REPORTÁŽ PSANÁ MASOPUSTEM

V tomto roce se k nám v únoru vrátil Masopust tak, jak ho známe a jak ho máme rádi...veselý, barevný, taneční, rozpustilý, zpívající, hlavně bez žádných omezení, zkrátka v plné parádě a se vším všudy.

Počasí se moc netvářilo, maškary to ale neodradilo a přišly v hojném počtu k tážalské točně, odkud průvod již několik let tradičně začíná. Nechyběly obvyklé stálce: Vytáhla smrtka bojující s poryvy větru, bába s nůši – dědek v nůši, naškrobená nevěsta ladně poskakující kolem sametového dua Kožucha s Tažuchem. Samozřejmě i já – šašek. Medvěd se opět „vydařil“ a vytančil každou panímámu, která vystrčila nos ze dveří. Průvod by ale nebyl průvodem bez nepřeborného množství dalších originálních masek, ať už dětských či dospělých, provázejících bohatě zdobený vůz, na kterém se postupně prostřídaly snad všechny děti z dědiny. Ze zadní části vozu dohlížela na průvod maska nemluvná, nikoli však nenápadná a troufám si říct, že snad i ústřední: náš Eman.

Hudebně nás již tradičně doprovázeli členové kapely Melody Bojs a přátelé. Maškary poctivě čerpaly energii u každého stolečku s bohatým občerstvením, které pro nás naši spoluobčané připravili.

„Musím se přiznat, že k některým občerstvovacím místům se těším pravidelně každý rok.“

Když průvod procházel kolem nenápadného kamene tvořící pomyslnou hranici mezi Tážaly a Kožušany, došlo k úsměvným verbálním potyčkám a zdravému popichování mezi tážalskými a kožušanskými maškarami.

„Objektivně ale musím poznamenat, že po mrhlení, které nás více či méně provázelo celými Tážaly, najednou, při přechodu do Kožušan, opravdu vysvitlo slunce...“

Vyhrocenou situaci se ale Tažuchovi a Kožuchovi podařilo vyřešit a všichni jsme vykořili kupředu směr základní škola, kde medvěd poctivě vytančil celý učitelský sbor. Průvod se občerstvil a nadechl k finálnímu scházení k náměstíčku u kaple sv. Anny.

Vítěz VIII. ročníku koštu slivovice pan Josef Šlanhof

Zde se Tažuch s Kožuchem chvíli přetahovali o žezlo i královnu Kožutu, což starosta za přihlížení Kecala a ostatních šalamounsky ihned vyřešil: žezlo „šlo vejpůl“ a královna slíbila, že lásky bude mít dost pro oba. Ve chvíli udělování práva k masopustnímu veselí se již většina masek rozprchla do davu lidí, kteří na příchod průvodu čekali a čas si krátili bohatým občerstvením, klábosením a koštěm slivovice při poslechu Věrovanky.

Netrvalo dlouho a Věrovanku vystřídal další nadějný soubor s domovskou základnou v naší škole. Vystoupení dětí bylo odměnou nejen rodičům, ale i všem ostatním, kteří přišli. Zvláště pak zlatý hřeb vystoupení v podobě místní „cover“ verze country písně Prodavač od Michala Tučného, která zvedla k tanci nebo podobnému pohybu jednoho sedícího.

Tímto bychom chtěli poděkovat obci, obecním zaměstnancům, ochotným rodičům, všem co se podíleli na vaření, uzení, pečení a přípravě čehokoli, také základní i mateřské škole. Zkrátka všem, co přiložili ruku k dílu a tím umožnili, aby se tato akce uskutečnila a krásná tradice tak pokračovala v naší vesnici dál.

Já - šašek :-)

Velikonoční tvořivá dílna, která proběhla v úterý 7. března v prostorách Kulturního domu v Tážalech, nebyla v našem pojetí pouze o výrobě sváteční výzdoby, ale také o přátelském setkání se sousedy a kamarády, respektive spíše se sousedkami a kamarádkami, protože se jedná o akci oblíbenou spíše u žen a dětí.

Tentokrát jsme se rozhodly k symbolickému zdobení velikonočních kraslic. Ženy si donesly vyfouknutá vajíčka a společně jsme si je nazdobily podle vlastní fantazie barvičkami, rozmělněnými skořápkami a ubrouskovou technikou.

Společně jsme prožily příjemné odpoledne a snad jsme si navodily tu správnou atmosféru. Mohly jsme také ochutnat výborné upečené pochutiny od příchozích. Sešlo se nás méně než v předchozích setkáních, ale každý den není svátek. Byla to poslední příležitost před pracemi na našich zahradách a zahrádkách.

Diana Buchtová, Naděžda Čamachová

NAŠI JUBILANTI 2023

Duben:

LAKOMÁ Ludmila	83 let
LAKOMÁ Mária	82 let
SLAMENCOVÁ Jana	80 let
ROZEHNALOVÁ Jarmila	70 let

Květen:

STAVĚLÍK Břetislav	89 let
ZMEŠKAL Josef	86 let
SKLENÁŘ Rostislav	70 let

Červen:

ŠMEHLÍK Jindřich	90 let
STAVĚLÍKOVÁ Anna	85 let
ŠPIČÁKOVÁ Anna	82 let
PEŘINOVÁ Eva	75 let

NEKROLOG

Dagmar Kovářová, roz. **Jakubková**, se narodila 30. 7. 1940 v Olomouci-Bělidlech. Po vystudování pedagogického ústavu byla kožušanská škola v roce 1958 jejím prvním a celoživotním působištěm. 28. října. 1960 se provdala za místního občana Bohuslava Kováře a spolu s ním vychovala jednu dceru.

Na kožušanské škole učila a vzdělávala více jak dvě generace našich dětí – celkem 42 let, z toho 8 roků byla její ředitelkou. Do zaslouženého důchodu odešla 30. června 2000.

Zemřela v neděli 15. ledna. 2023 ve věku 82 let.

Od nás všech jí patří velký dík.

Čest její památce!

VZPOMÍNÁME

Anežka RŮŽIČKOVÁ
†23. 12. 2022 (80 let)

Dagmar KOVÁŘOVÁ
†15. 1. 2023 (82 let)

Jana RUSKOVÁ
†17. 2. 2023 (81 let)

Zdeněk POPOVEC
†18. 2. 2023 (59 let)

Alois ŠELEPA
†28. 3. 2023 (83 let)

Čest jejich památce!

MASOPUST V OBRAZECH

